

UREDBA (EU) br. 347/2013 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
od 17. travnja 2013.
o smjernicama za transeuropsku energetska infrastrukturu
te stavljanju izvan snage Odluke br. 1364/2006/EZ
i izmjeni uredaba (EZ) br. 713/2009, (EZ) br. 714/2009 i (EZ) br. 715/2009

Uključena i prilagođena Odlukom Ministarskog vijeća Energetske zajednice 2015/09/MC-EnC od 16. listopada 2015. o provedbi Uredbe (EU) 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o smjernicama za transeuropsku energetska infrastrukturu, te Odlukom Ministarskog vijeća Energetske zajednice 2021/11/MC-EnC od 30. studenog 2021. o dopuni Odluke 2015/09/MC-EnC.¹

POGLAVLJE I.
OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom se Uredbom utvrđuju smjernice za pravovremeni razvoj i interoperabilnost projekata od interesa Energetske zajednice <...>².
2. Ovom se Uredbom posebno:
 - (a) pristupa utvrđivanju projekata od interesa Energetske zajednice <...> koji pripadaju kategorijama energetske infrastrukture u području električne energije, plina i nafte, kao i tematsko područje “razvoj pametne mreže” navedenih u Prilogu I. (“Kategorije i područja energetske infrastrukture”);
 - (b) olakšava pravovremena provedba projekata od interesa Energetske zajednice pojednostavnjenjem, bliskijom koordinacijom i ubrzavanjem postupaka izdavanja dozvola te većim sudjelovanjem javnosti;
 - (c) predviđaju pravila i smjernice za prekograničnu raspodjelu troškova i poticaje povezane s rizikom za projekte od interesa Energetske zajednice;
 - (d) utvrđuju uvjeti prihvatljivosti projekata od interesa Energetske zajednice za tehničku i financijsku pomoć Unije iz Instrumenta pretprijetne pomoći (IPA) i Instrumenta za ulaganja u susjedstvo.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe, pored definicija predviđenih u direktivama 2009/28/EZ, 2009/72/EZ i 2009/73/EZ, uredbama (EZ) br. 713/2009, (EZ) br. 714/2009 i (EZ) br. 715/2009, primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) “energetska infrastruktura” znači svaka fizička oprema ili objekt koji pripadaju kategorijama energetske infrastrukture, a nalazi se unutar Ugovornih strana ili povezuje Ugovorne strane, ili povezuje Ugovorne strane i države članice;

¹ Prilagodbe donesene odlukama Ministarskog vijeća 2015/09/MC-EnC i 2021/11/MC-EnC istaknute su **plavom bojom**.

² <...> označava tekst Uredbe EU koji nije primjenjiv u Ugovornim stranama Energetske zajednice (za relevantne dijelove teksta vidjeti Odluku Ministarskog vijeća 2015/09/MC-EnC).

- (2) “sveobuhvatna odluka” znači odluka ili niz odluka koje donosi tijelo ili tijela **Ugovorne strane**, ne uključujući sudove, koje određuje može li ili ne promotor projekta dobiti odobrenje za izgradnju energetske infrastrukture za realizaciju projekta ne dovodeći u pitanje niti jednu odluku donesenu u kontekstu upravnog žalbenog postupka;
- (3) “projekt” znači jedan ili više vodova, cjevovoda, objekata, opreme ili instalacija koji pripadaju kategorijama energetske infrastrukture;
- (4) “projekt od **interesa Energetske zajednice**” znači projekt nužan za provedbu energetske infrastrukture <...> i koji se nalazi na popisu projekata od **interesa Energetske zajednice** iz članka 3.;
- (5) “usko grlo energetske infrastrukture” znači ograničenje fizičkih protoka u energetsom sustavu zbog nedostatnog kapaciteta prijenosa, što uključuje, između ostalog, nedostatak infrastrukture;
- (6) “promotor projekta” znači jedno od sljedećeg:
 - (a) operator prijenosnog sustava (TSO), operator distribucijskog sustava ili drugi operator ili ulagatelj koji razvija projekt od **interesa Energetske zajednice**;
 - (b) ako postoji nekoliko operatora prijenosnih sustava (TSO), operatora distribucijskih sustava, drugih operatora, ulagatelja ili skupina tih osoba, subjekt s pravnom osobnosti na temelju primjenjivog nacionalnog prava, koji je određen njihovim ugovornim sporazumom i koji ima ovlasti prihvatiti pravne obveze i snositi financijsku odgovornost u ime stranaka ugovornog sporazuma;
- (7) “pametna mreža” znači elektroenergetska mreža koja na isplativ način može objediniti ponašanje i djelovanje svih korisnika koji su na nju spojeni, uključujući proizvođače, potrošače i one koje proizvode i troše, s ciljem osiguranja ekonomski učinkovitog i održivog elektroenergetskog sustava s malim gubicima i visokom razinom kvalitete, sigurnosti opskrbe i zaštite;
- (8) “radovi” znači kupnja, nabava i uporaba sastavnih dijelova, sustava i usluga, uključujući softver, izradu nacрта i izvođenje građevinskih radova i montažu u vezi s projektom, prihvaćanje tehničkih uvjeta montaže i početak provedbe projekta;
- (9) “studije” znači aktivnosti potrebne za pripremu provedbe projekta, uključujući pripremne studije, studije izvedivosti, evaluacijske studije, studije ispitivanja i validacijske studije, uključujući softver, i sve ostale mjere tehničke podrške, uključujući prethodne aktivnosti utvrđivanja i razvoja projekta te odlučivanja o njegovu financiranju, kao što su izviđanje dotičnih lokacija i priprema financijskog paketa;
- (10) “nacionalno regulatorno tijelo” znači nacionalno regulatorno tijelo određeno u skladu s člankom 35. stavkom 1. Direktive 2009/72/EZ ili člankom 39. stavkom 1. Direktive 2009/73/EZ, **kako su uključene i prilagođene Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC**;
- (11) “puštanje u rad” znači postupak puštanja projekta u rad nakon njegove izgradnje.

POGLAVLJE II.

PROJEKTI OD INTERESA ENERGETSKE ZAJEDNICE

Članak 3.

Popis projekata od interesa Energetske zajednice

1. Ovom se Uredbom utvrđuju **dvije** <...> skupine kako je navedeno u **Prilogu II.1**. Članstvo svake skupine temelji se na kategorijama kako je navedeno u Prilogu I. Ovlasti odlučivanja u

skupinama ograničene su na strane Ugovora o uspostavi Energetske zajednice, na koje se u tu svrhu upućuje kao na tijelo odlučivanja skupina.

2. Svaka skupina donosi svoj poslovnik, uzimajući u obzir odredbe navedene u Prilogu II.
3. Tijelo odlučivanja svake skupine usvaja preliminarni popis predloženih projekata od interesa Energetske zajednice sastavljen u skladu s postupkom navedenim u Prilogu II.2., <...> te prema njihovom zadovoljenju kriterija iz članka 4.

Skupina prilikom sastavljanja svojeg preliminarnog popisa:

- (a) za svaki pojedinačni prijedlog projekta od interesa Energetske zajednice traži odobrenje Ugovornih strana ili država članica, na čije se državno područje projekt odnosi; ako Ugovorna strana ili država članica donese odluku o nedavanju svojeg odobrenja, dotičnoj skupini navodi opravdane razloge takve odluke;
 - (b) uzima u obzir savjet Tajništva Energetske zajednice čiji je cilj imati savladiv ukupan broj projekata od interesa Energetske zajednice.
4. Ministarsko vijeće <...> utvrđuje popis projekata od interesa Energetske zajednice (“popis Energetske zajednice”), Odlukom prema Glavi (Naslovu) III. Ugovora. <...>

Prilikom izvršavanja svoje ovlasti, Ministarsko vijeće osigurava utvrđivanje popisa Energetske zajednice svake dvije godine, na temelju preliminarnih popisa koje donose tijela odlučivanja skupina kako je utvrđeno u Prilogu II.1. točki (2), slijedeći postupak naveden u stavku 3. ovog članka.

Odstupajući od prethodnog podstavka, usvajanje popisa Energetske zajednice svake dvije godine obustavlja se, čekajući da Europska unija usvoji novu Uredbu kojom se ukida i zamjenjuje Uredba (EU) br. 347/2013, te njezino naknadno uključivanje i usvajanje, gdje je relevantno, u *acquis communautaire* Energetske zajednice. Do utvrđivanja novog popisa projekata od interesa Energetske zajednice (“popis Energetske zajednice”), popisi priloženi Odluci 2020/04/MC-ENC i Preporuci 2020/01/MC-EnC o projektima od zajedničkog interesa između Ugovornih strana i država članica Europske unije ostaju na snazi.³

Slijedeći popis Energetske zajednice nakon onog koji je Ministarsko vijeće usvojilo 24. listopada 2013. usvaja se do 31. prosinca 2016.

5. Prilikom donošenja popisa Energetske zajednice na temelju preliminarnih popisa, Ministarsko vijeće:
- (a) osigurava uvrštavanje samo onih projekata koji zadovoljavaju kriterije iz članka 4.;
 - (b) osigurava dosljednost između regija, uzimajući u obzir mišljenje Regulatornog odbora iz Priloga II.2. točke (10);
 - (c) uzima u obzir svako mišljenje dotičnih Ugovornih strana i država članica kako je navedeno u Prilogu II.2. točki (7); i
 - (d) teži savladivom ukupnom broju projekata od interesa Energetske zajednice na popisu Energetske zajednice.
6. Projekti od interesa Energetske zajednice uvršteni na popis Energetske zajednice sukladno stavku 4. ovog članka podnijet će se s ciljem da postanu sastavni dio relevantnih regionalnih investicijskih planova na temelju članka 12. uredaba (EZ) br. 714/2009 i (EZ) br. 715/2009 i dotičnih nacionalnih 10-godišnjih planova razvoja mreže na temelju članka 22. direktiva 2009/72/EZ i 2009/73/EZ i drugih dotičnih nacionalnih infrastrukturnih planova, prema potrebi. Ti projekti dobivaju najveći mogući prioritet u okviru svakog od tih planova.

³ Ovaj je podstavak dodan Odlukom Ministarskog vijeća 2021/11/MC-EnC.

Članak 4.

Kriteriji za projekte od interesa Energetske zajednice

1. Projekti od interesa Energetske zajednice zadovoljavaju sljedeće opće kriterije:
 - (a) projekt pripada u najmanje jednu od kategorija i područja energetske infrastrukture navedenima u Prilogu I.;
 - (b) potencijalne cjelokupne koristi projekta, procijenjene u skladu s odgovarajućim posebnim kriterijima iz stavka 2., dugoročno nadilaze njegove troškove, i
 - (c) projekt zadovoljava bilo koji od sljedećih kriterija:
 - i. uključuje najmanje dvije Ugovorne strane ili Ugovornu stranu i državu članicu izravnim prelaskom granice dvije ili više Ugovornih strana ili jedne Ugovorne strane i jedne ili više država članica;
 - ii. nalazi se na državnom području jedne Ugovorne strane i ima značajan prekogranični učinak naveden u Prilogu III.1.;
 - iii. <...>
2. Sljedeći posebni kriteriji primjenjuju se na projekte od interesa Energetske zajednice koji pripadaju posebnim kategorijama energetske infrastrukture:
 - (a) za projekte prijenosa i skladištenja električne energije koji pripadaju kategorijama energetske infrastrukture navedenim u Prilogu I.1. točkama od (a) do (c), projekt značajno doprinosi barem jednom od sljedećih posebnih kriterija:
 - i. integraciji tržišta <...> i smanjenjem uskih grla energetske infrastrukture; tržišnom natjecanju i fleksibilnosti sustava;
 - ii. održivosti, između ostalog, putem uključivanja obnovljive energije u mrežu i prijenosa te energije do velikih potrošačkih centara i skladišta;
 - iii. sigurnosti opskrbe, između ostalog putem interoperabilnosti, odgovarajućih priključaka te sigurnog i pouzdanog rada sustava;
 - (b) za plinske projekte koji pripadaju kategorijama energetske infrastrukture navedene u Prilogu I.2., projekt značajno doprinosi barem jednom od sljedećih posebnih kriterija:
 - i. integraciji tržišta <...> i smanjenjem uskih grla energetske infrastrukture; interoperabilnosti i fleksibilnosti sustava;
 - ii. sigurnosti opskrbe, između ostalog, putem odgovarajućih priključaka i diversifikacije izvora opskrbe, drugih strana u opskrbi i pravaca;
 - iii. tržišnom natjecanju, između ostalog, putem diversifikacije izvora opskrbe, drugih strana u opskrbi i pravaca;
 - iv. održivosti, između ostalog putem smanjenja emisija, podupiranjem povremene proizvodnje obnovljive energije i povećanjem uporabe obnovljivog plina;
 - (c) za projekte električne pametne mreže koji pripadaju kategoriji energetske infrastrukture navedenoj u Prilogu I.1. točki (d), projekt značajno doprinosi barem jednom od sljedećih posebnih kriterija:
 - i. povezivanju i uključivanju korisnika mreže s novim tehničkim zahtjevima u vezi s njihovom ponudom i potražnjom električne energije;
 - ii. učinkovitosti i interoperabilnosti prijenosa i distribucije električne energije u svakodnevnom radu mreže;

- iii. sigurnosti mreže, kontroli sustava i kvaliteti opskrbe;
 - iv. optimiziranom planiranju budućih isplativih ulaganja u mrežu;
 - v. funkcioniranju tržišta i uslugama klijenata;
 - vi. uključivanju korisnika u upravljanje njihovom uporabom energije;
- (d) za projekte transporta nafte koji pripadaju kategorijama energetske infrastrukture navedenim u [Prilogu I.3.](#), projekt značajno doprinosi barem jednom od sljedećih posebnih kriterija:
- i. sigurnosti opskrbe smanjenjem ovisnosti o jednom izvoru ili pravcu opskrbe;
 - ii. učinkovitoj i održivoj primjeni resursa putem ublažavanja rizika za okoliš;
 - iii. interoperabilnosti;
- (e) <...>

3. Za projekte koji pripadaju kategorijama energetske infrastrukture navedenim u [Prilogu I.1.](#) do 3., kriteriji navedeni u ovom članku procjenjuju se u skladu s pokazateljima iz [Priloga III.2.](#) do 5.

4. S ciljem olakšavanja procjene svih projekata koji bi mogli biti prihvatljivi kao projekti od interesa [Energetske zajednice](#) i koji bi mogli biti uvršteni na [preliminarni](#) popis, svaka skupina procjenjuje [koristi svakog projekta](#) na transparentan i objektivan način. Svaka skupina utvrđuje svoju metodu procjene na osnovi ukupnog doprinosa kriterijima iz stavka 2.; ta procjena dovodi do razvrstavanja projekata za internu primjenu skupine. Niti [preliminarni](#) popis niti [popis Energetske zajednice](#) ne sadrže nikakvo razvrstavanje niti se takvo razvrstavanje koristi za neke kasnije svrhe osim kako je opisano u [Prilogu II.2.](#) točki (12).

Prilikom procjene projekata, svaka skupina može nadalje uzeti u obzir:

- (a) hitnost svakog predloženog projekta kako bi se udovoljilo ciljevima energetske politike Unije o integraciji tržišta <...> i tržišnog natjecanja, održivosti i sigurnosti opskrbe;
- (b) broj [Ugovornih strana i država članica](#) na koje svaki projekt utječe, osiguravajući jednake mogućnosti za projekte koji uključuju rubne [Ugovorne strane i države članice](#);
- (c) doprinos svakog projekta teritorijalnoj koheziji; i
- (d) komplementarnost u vezi s drugim predloženim projektima.

Za projekte pametne mreže koji pripadaju kategoriji energetske infrastrukture navedenoj u [Prilogu I.1.](#) točki (d), razvrstavanje se provodi za one projekte koji utječu na dvije iste [Ugovorne strane](#) i u obzir se također uzima broj korisnika na koje projekt utječe, godišnja potrošnja energije i udio proizvodnje iz izvora, koje nije moguće revidirati, u području tih korisnika.

5. Kada projekt izravno prelazi granicu jedne ili više [Ugovornih strana](#) i jednu ili više država članica, kako bi se smatrao projektom od interesa [Energetske zajednice](#), prvo će mu se dodijeliti status projekta od zajedničkog interesa unutar [Europske unije](#).

6. Projekt koji izravno prelazi granicu jedne ili više [Ugovornih strana](#) i jedne ili više država članica kojem nije dodijeljen status projekta od zajedničkog interesa unutar [Europske unije](#) može se razvijati na dobrovoljnoj osnovi kao projekt od zajedničkog interesa.

Članak 5.

Provedba i praćenje

1. Promotori projekta izrađuju plan provedbe za projekte od interesa [Energetske zajednice](#), uključujući raspored za svaki od sljedećeg:

- (a) studije izvedivosti i projektne studije;
 - (b) odobrenje nacionalnog regulatornog tijela ili nekog drugog dotičnog tijela;
 - (c) izgradnju i puštanje u rad;
 - (d) izdavanje dozvola iz članka 10. stavka 4. točke (b).
2. Operatori prijenosnih sustava (TSO), operatori distribucijskih sustava i drugi operatori međusobno surađuju s ciljem olakšavanja razvoja projekata od interesa Energetske zajednice u njihovom području.
3. Tajništvo Energetske zajednice i dotične skupine prate napredak postignut na provedbi projekata od interesa Energetske zajednice i, prema potrebi, daju preporuke kako bi se olakšala provedba projekata od interesa Energetske zajednice. Skupine mogu zahtijevati dostavljanje dodatnih informacija u skladu sa stavcima 4., 5. i 6., sazivati sastanke s dotičnim stranama i pozvati Tajništvo Energetske zajednice da provjeri dostavljene informacije na mjestu.
4. Do 31. ožujka svake godine nakon godine uključivanja projekta od interesa Energetske zajednice na popis Energetske zajednice u skladu s člankom 3., promotori projekta podnose godišnje izvješće, za svaki projekt koji pripada kategorijama navedenima u Prilogu I.1. i 2., nadležnom tijelu iz članka 8. i bilo Regulatornom odboru ili, za projekte koji pripadaju kategorijama navedenima u Prilogu I.3., dotičnoj skupini. U tom je izvješću detaljno opisano sljedeće:
- (a) napredak postignut na razvoju, izgradnji i puštanju projekta u rad, posebno u pogledu postupaka izdavanja dozvola i savjetovanja;
 - (b) prema potrebi, kašnjenja u odnosu na plan provedbe, razlozi takvih kašnjenja i drugih teškoća na koje se naišlo;
 - (c) prema potrebi, revidirani plan čiji je cilj prevladavanje kašnjenja.
5. U roku od tri mjeseca od primitka godišnjih izvješća iz stavka 4. ovog članka, Tajništvo Energetske zajednice podnosi skupinama konsolidirano izvješće za projekte od interesa Energetske zajednice koji pripadaju kategorijama navedenima u Prilogu I.1. i 2., evaluirajući postignuti napredak i, prema potrebi, daje preporuke o tome kako prevladati kašnjenja i moguće teškoće. <...>
6. Svake godine nadležna tijela iz članka 8. podnose izvješće odnosnoj skupini o napretku i, prema potrebi, kašnjenjima u provedbi projekata od interesa Energetske zajednice koji se nalaze na njihovom državnom području s obzirom na postupke izdavanja dozvola te o razlozima takvih kašnjenja.
7. Ako puštanje u rad projekta od interesa Energetske zajednice kasni u odnosu na plan provedbe, zbog razloga koji nisu viši razlozi izvan kontrole promotora projekta:
- (a) u mjeri u kojoj se mjere iz članka 22. stavka 7. točke (a), (b) ili (c) direktiva 2009/72/EZ i 2009/73/EZ, kako su uključene i prilagođene Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC, primjenjuju u skladu s odnosnim nacionalnim pravom, nacionalna regulatorna tijela osiguravaju provedbu ulaganja;
 - (b) ako se mjere nacionalnih regulatornih tijela u skladu s točkom (a) ne primjenjuju, promotor projekta odabire treću stranu za financiranje ili izgradnju čitavog ili dijela projekta. Promotor projekta to čini prije nego što kašnjenje u odnosu na datum puštanja u rad iz plana provedbe premaši dvije godine;
 - (c) ako treća strana nije odabrana u skladu s točkom (b), Ugovorna strana ili, kada je Ugovorna strana to predvidjela, nacionalno regulatorno tijelo mogu, u roku od dva mjeseca od isteka razdoblja iz točke (b), odrediti treću stranu za financiranje ili izgradnju projekta koju promotor projekta prihvaća;

(d) <...>

(de) u slučaju primjene točke (c) <...>, operator sustava u čijem se području ulaganje nalazi daje operatorima zaduženima za provedbu ili ulagateljima ili trećoj strani sve informacije nužne za realizaciju ulaganja, povezuje nova sredstva s prijenosnom mrežom te općenito ulaže najveće napore s ciljem olakšavanja provedbe ulaganja i sigurnog, pouzdanog i učinkovitog rada i održavanja projekta od interesa Energetske zajednice.

8. Projekt od interesa Energetske zajednice može se maknuti s popisa Energetske zajednice u skladu s postupkom navedenim u članku 3. stavku 4. ako se njegovo uključivanje na taj popis temeljilo na netočnim informacijama koje su bile presudni čimbenik za takvo uvrštavanje ili ako projekt nije u skladu s pravom Energetske zajednice.

9. Projekti koji više nisu na popisu Energetske zajednice gube sva prava i obveze povezane sa statusom projekta od interesa Energetske zajednice koji proizlazi iz ove Uredbe.

Međutim, projekt koji više nije na popisu Energetske zajednice, ali čiji je zahtjev za prijavu nadležno tijelo prihvatilo na pregled, zadržava prava i obveze koje proizlaze iz poglavlja III., osim ako projekt više nije na popisu zbog razloga navedenih u stavku 8.

10. <...>

Članak 6.

PECI koordinatori

1. Kada projekt od interesa Energetske zajednice naiđe na značajne teškoće u provedbi, Tajništvo Energetske zajednice može predložiti i Stalna skupina na visokoj razini može odrediti, u dogovoru s dotičnim Ugovornim stranama i državama članicama, PEGI koordinatora na razdoblje do godinu dana koje se može dvaput obnoviti.

2. PEGI koordinator:

- (a) promiče projekte za koje je određen PEGI koordinatorom i prekogranični dijalog između promotora projekta i svih dotičnih dionika;
- (b) prema potrebi pomaže svim stranama u savjetovanju s dotičnim dionicima i ishođenju potrebnih dozvola za projekte;
- (c) prema potrebi, savjetuje promotore projekta o financiranju projekta;
- (d) osigurava da dotične Ugovorne strane dobiju odgovarajuću podršku i strateško usmjerenje za pripremu i provedbu projekata;
- (e) podnosi Tajništvu Energetske zajednice svake godine i, prema potrebi, nakon završetka svojeg mandata, izvješće o napretku projekata i o svim teškoćama i preprekama koje će vjerojatno uzrokovati značajno kašnjenje u pogledu datuma puštanja projekta u rad. Tajništvo Energetske zajednice prosljeđuje izvješće Stalnoj skupini na visokoj razini i dotičnim skupinama. Stalna skupina na visokoj razini može izvješće iznijeti Ministarskom vijeću.

3. PEGI koordinator odabire se na temelju njegovog iskustva s obzirom na posebne zadatke koji mu se dodjeljuju za dotične projekte.

4. U odluci o određivanju PEGI koordinatora određuju se nadležnosti, s detaljima o trajanju mandata, posebne zadaće i odgovarajući rokovi te metodologija koja se mora poštovati. Napori na koordinaciji razmjerni su složenosti i procijenjenim troškovima projekata.

5. Dotične Ugovorne strane u potpunosti surađuju sa PEGI koordinatorom u izvršavanju njegovih zadaća iz stavaka 2. i 4.

POGLAVLJE III.
IZDAVANJE DOZVOLA I SUDJELOVANJE JAVNOSTI

Članak 7.

“Prioritetni status” projekata od interesa Energetske zajednice

1. Donošenjem popisa **Energetske zajednice** određuje se, za potrebe bilo koje odluke donesene u postupku izdavanja dozvola, nužnost tih projekata sa stajališta energetske politike, ne dovodeći u pitanje točnu lokaciju, trasu ili tehnologiju projekta.
 2. Za potrebe osiguranja učinkovite administrativne obrade zahtjeva za prijavu u vezi s projektima od **interesa Energetske zajednice**, promotori projekta i sva dotična tijela osiguravaju takvim zahtjevima najbržu pravno moguću obradu.
 3. Kada takav status postoji u nacionalnom pravu, projektima od **interesa Energetske zajednice** dodjeljuje se status od najvećeg mogućeg nacionalnog značaja i kao takvi se obrađuju u postupcima izdavanja dozvola – i ako je nacionalnim pravom to omogućeno, u prostornom planiranju – uključujući one u vezi s procjenom utjecaja na okoliš, na način na koji je takva obrada predviđena nacionalnim pravom primjenjivim na odgovarajuću vrstu energetske infrastrukture.
 4. <...>
 - ~~45.~~ Ugovorne strane ocjenjuju, vodeći računa o smjernicama koje je izdala Komisija u skladu s člankom 7. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 347/2013, koje mjere racionalizacije postupaka procjene utjecaja na okoliš i osiguravanja usklađene primjene su moguće i obavješćuju Tajništvo Energetske zajednice o rezultatima.
 - ~~56.~~ U roku od četiri godine od datuma izdavanja smjernica iz stavka 4., Ugovorne strane donose nezakonodavne mjere koje su odredile sukladno stavku 4.
 - ~~67.~~ U roku od pet godina od datuma izdavanja smjernica iz stavka 4., Ugovorne strane donose zakonodavne mjere koje su odredile sukladno stavku 4. Te mjere ne dovode u pitanje obveze koje proizlaze iz prava Energetske zajednice.
 - ~~78.~~ S obzirom na utjecaje na okoliš navedene u članku 6. stavku 4. Direktive 92/43/EEZ i članku 4. stavku 7. Direktive 2000/60/EZ, u mjeri koja je primjenjiva na Ugovornu stranu u okviru bilateralnih sporazuma s Europskom unijom, projekti od interesa Energetske zajednice smatraju se projektima javnog interesa sa stajališta energetske politike i mogu se smatrati projektima od prevladavajućeg javnog interesa, pod uvjetom da su ispunjeni svi uvjeti navedeni u tim direktivama.
- <...>

Članak 8.

Organizacija postupka izdavanja dozvola

1. Do 30. lipnja 2017., svaka Ugovorna strana određuje jedno nacionalno nadležno tijelo koje je odgovorno za olakšavanje i koordinaciju postupka izdavanja dozvola za projekte od interesa Energetske zajednice.
2. Odgovornost nadležnog tijela iz stavka 1. i/ili zadaće s tim u vezi mogu se dodijeliti, ili dati na izvršenje, drugom tijelu u pogledu projekta od interesa Energetske zajednice ili određene kategorije projekata od interesa Energetske zajednice, pod uvjetom da:
 - (a) nadležno tijelo obavijesti Tajništvo Energetske zajednice o takvoj dodjeli i da nadležno tijelo ili promotor projekta objavi te informacije na internetskoj stranici kako je navedeno u članku 9. stavku 7.;

- (b) je samo jedno tijelo odgovorno za pojedini projekt od interesa Energetske zajednice, da je jedini kontakt za promotora projekta u postupku donošenja sveobuhvatne odluke za određeni projekt od interesa Energetske zajednice i da koordinira dostavu svih relevantnih dokumenata i informacija.

Nadležno tijelo može zadržati odgovornost utvrđivanja rokova, ne dovodeći u pitanje rokove utvrđene u skladu s člankom 10.

3. Ne dovodeći u pitanje odgovarajuće zahtjeve na temelju međunarodnog prava i prava Energetske zajednice, nadležno tijelo poduzima radnje s ciljem olakšavanja donošenja sveobuhvatne odluke. Sveobuhvatna odluka donosi se unutar roka iz članka 10. stavka 1. i 2. i u skladu s jednom od sljedećih shema:

- (a) integrirana shema: sveobuhvatnu odluku donosi nadležno tijelo i ona predstavlja jedinu pravno obvezujuću odluku koja proizlazi iz zakonskog postupka izdavanja dozvola. Kada se projekt odnosi na druga tijela, ta tijela mogu, u skladu s nacionalnim pravom, dati svoje mišljenje u postupku, koje nadležno tijelo uzima u obzir;
- (b) koordinirana shema: sveobuhvatna odluka obuhvaća više pojedinačnih pravno obvezujućih odluka koje je donijelo nekoliko dotičnih tijela, a koje usklađuje nadležno tijelo. Nadležno tijelo može osnovati radnu skupinu u kojoj su zastupljena sva dotična tijela s ciljem sastavljanja rasporeda izdavanja dozvola u skladu s člankom 10. stavkom 4. točkom (b) te praćenja i koordiniranje njegove provedbe. Nadležno tijelo, uz savjetovanje s drugim dotičnim tijelima, prema potrebi, u skladu s nacionalnim pravom, i ne dovodeći u pitanje rokove utvrđene sukladno članku 10., određuje na pojedinačnoj osnovi razuman rok unutar kojeg se donose pojedinačne odluke. Nadležno tijelo može donijeti pojedinačnu odluku u ime drugog dotičnog nacionalnog tijela ako odluka tog tijela nije donesena unutar roka i ako kašnjenje ne može biti primjereno opravdano; ili ako je predviđeno nacionalnim pravom, i u mjeri u kojoj je to u skladu s pravom Energetske zajednice, nadležno tijelo može smatrati da je drugo dotično nacionalno tijelo odobrilo ili odbacilo projekt ako odluka tog tijela nije donesena unutar roka. Ako je to predviđeno nacionalnim pravom, nadležno tijelo može zanemariti pojedinačnu odluku drugog dotičnog nacionalnog tijela ako smatra da ta odluka nije dovoljno potkrijepljena s obzirom na osnovne dokaze koje je podnijelo dotično nacionalno tijelo; pri tom nadležno tijelo osigurava poštivanje relevantnih zahtjeva na temelju međunarodnog prava i prava Energetske zajednice i valjano opravdava svoju odluku;
- (c) zajednička shema: sveobuhvatnu odluku koordinira nadležno tijelo. Nadležno tijelo, uz savjetovanje s drugim dotičnim tijelima, prema potrebi u skladu s nacionalnim pravom i ne dovodeći u pitanje rokove utvrđene sukladno članku 10., određuje na pojedinačnoj osnovi razuman rok unutar kojeg se donose pojedinačne odluke. Ono prati da dotična tijela poštuju rokove.

Ako se ne očekuje da dotično tijelo donese pojedinačnu odluku unutar roka, to tijelo odmah obavješćuje nadležno tijelo uz opravdanje za takvo kašnjenje. Zatim nadležno tijelo ponovno zadaje rok za donošenje takve pojedinačne odluke, pridržavajući se pritom ukupnih rokova utvrđenih sukladno članku 10.

Priznajući nacionalne specifičnosti u postupcima planiranja i izdavanja dozvola, Ugovorne strane mogu odabrati između triju shema iz prvog podstavka točaka (a), (b) i (c) s ciljem olakšavanja i koordinacije njihovih postupaka i odlučiti se za provedbu najučinkovitije sheme. Ako Ugovorna strana odabere zajedničku shemu, obavješćuje Tajništvo Energetske zajednice o razlozima takvog odabira. Tajništvo Energetske zajednice evaluira učinkovitost shema u izvješću iz članka 17.

4. Ugovorne strane mogu primijeniti različite sheme kako je navedeno u stavku 3. za projekte od interesa Energetske zajednice na kopnu i moru.

5. Ako projekt od interesa Energetske zajednice zahtijeva donošenje odluka u dvije ili više Ugovornih strana, dotična nadležna tijela poduzimaju sve potrebne korake za djelotvornu i učinkovitu međusobnu suradnju i koordinaciju, uključujući u pogledu odredaba iz članka 10. stavka 4. Ugovorne strane nastoje osigurati zajedničke postupke, posebno u vezi s procjenom utjecaja na okoliš.

6. Ako projekt od interesa Energetske zajednice zahtijeva donošenje odluka u jednoj ili više Ugovornih strana i jednoj ili više država članica, odgovarajuća nadležna tijela se potiču da poduzmu sve potrebne korake za učinkovitu i djelotvornu suradnju i koordinaciju među sobom, uključujući u pogledu odredbe iz članka 10. stavka 4. Dotične Ugovorne strane i države članice potiču se da osiguraju zajedničke postupke, posebno u pogledu procjene utjecaja na okoliš.

Članak 9.

Transparentnost i sudjelovanje javnosti

1. Do 31. prosinca 2017. Ugovorna strana ili nadležno tijelo, prema potrebi u suradnji s ostalim zainteresiranim tijelima, objavljuje priručnik o postupanju u postupku izdavanja dozvola koji se odnosi na projekte od interesa Energetske zajednice. Priručnik se ažurira prema potrebi i dostupan je javnosti. Priručnik sadrži najmanje informacije navedene u Prilogu V.1. Priručnik nije pravno obvezujući, ali može upućivati na relevantne pravne odredbe ili ih navoditi.

2. Ne dovodeći u pitanje zahtjeve na temelju Aarhuške konvencije i Konvencije iz Espooa te odgovarajućeg prava Energetske zajednice, sve strane uključene u postupak izdavanja dozvola slijede načela u vezi sa sudjelovanjem javnosti navedena u Prilogu V.3.

3. Promotor projekta, unutar okvirnog razdoblja od tri mjeseca od početka postupka izdavanja dozvola u skladu s člankom 10. stavkom 1. točkom (a), izrađuje i dostavlja nadležnom tijelu koncept sudjelovanja javnosti, pridržavajući se postupka navedenog u priručniku iz stavka 1. i u skladu sa smjernicama navedenima u Prilogu V. Nadležno tijelo zahtijeva izmjene ili odobrava koncept sudjelovanja javnosti u roku od tri mjeseca; pritom nadležno tijelo uzima u obzir svaki oblik sudjelovanja javnosti i javnog savjetovanja provedenog prije početka postupka izdavanja dozvola, u mjeri u kojoj je takvo sudjelovanje javnosti i javno savjetovanje ispunilo zahtjeve iz ovog članka.

Kada promotor projekta namjerava učiniti značajne promjene odobrenog koncepta, o tome obavješćuje nadležno tijelo. U tom slučaju nadležno tijelo može zatražiti izmjene.

4. Prije podnošenja konačnog i potpunog zahtjeva za prijavu nadležnom tijelu sukladno članku 10. stavku 1. točki (a), promotor projekta ili, kada se to zahtjeva nacionalnim pravom, nadležno tijelo provode najmanje jedno javno savjetovanje. To ne dovodi u pitanje bilo koje javno savjetovanje koje se provodi nakon podnošenja zahtjeva za odobrenje razvoja u skladu s člankom 6. stavkom 2. Direktive 2011/92/EU. U okviru javnog savjetovanja dionici iz Priloga V.3. točke (a) obavješćuju se o projektu u ranoj fazi te se pomaže utvrditi najprikladnija lokacija ili trasa kao i odgovarajuća pitanja koja će biti navedena u zahtjevu za prijavu. Najmanji zahtjevi koji se odnose na to javno savjetovanje navedeni su u Prilogu V.5.

Promotor projekta priprema izvješće sa sažetkom rezultata aktivnosti povezanih sa sudjelovanjem javnosti prije podnošenja zahtjeva za prijavu, uključujući one aktivnosti koje se provode prije početka postupka izdavanja dozvola. Promotor projekta dostavlja izvješće

nadležnom tijelu zajedno sa zahtjevom za prijavu. Ti se rezultati uzimaju o obzir u sveobuhvatnoj odluci.

5. U slučaju projekata koji prelaze granicu dviju ili više **Ugovornih strana**, javna savjetovanja sukladno stavku 4. u svakoj od dotičnih **Ugovornih strana** provode se unutar roka od najviše dva mjeseca od datuma početka prvog javnog savjetovanja.

Za projekte koji prelaze granicu dviju ili više **Ugovornih strana**, ili jedne ili više **Ugovornih stranaka** i jedne ili više država članica, javne konzultacije u skladu sa stavkom 4. u svakoj od dotičnih **Ugovornih strana** i država članica mogu se održati u razdoblju od ne više od dva mjeseca od datuma početka prvog javnog savjetovanja.

6. U slučaju projekata koji će vjerojatno imati značajne negativne prekogranične utjecaje u jednoj ili više susjednih **Ugovornih strana** ili država članica, kada se primjenjuje članak 7. Direktive 2011/92/EU i Konvencija iz Espooa, određene informacije dostupne su nadležnom tijelu susjednih **Ugovornih strana** ili država članica. Nadležno tijelo susjednih **Ugovornih strana** ili država članica navodi, prema potrebi tijekom postupka obavješćivanja, želi li ono ili neko drugo dotično tijelo, sudjelovati u dotičnim postupcima javnog savjetovanja.

7. Promotor projekta ili, kada je to predviđeno nacionalnim pravom, nadležno tijelo uspostavljaju i redovito ažuriraju internetsku stranicu s bitnim informacijama o projektu od interesa **Energetske zajednice**, koja je povezana s internetskom stranicom **Energetske zajednice** i koja udovoljava zahtjevima iz **Priloga V.6**. Poslovno osjetljive informacije su povjerljive.

Promotori projekta također objavljuju bitne informacije drugim odgovarajućim sredstvima informiranja koja su javno dostupna.

Članak 10.

Trajanje i provedba postupka izdavanja dozvola

1. Postupak izdavanja dozvola sastoji se od dvaju postupaka:

(a) postupka prije podnošenja zahtjeva, koji pokriva razdoblje između početka postupka izdavanja dozvola i prihvaćanja podnesenog zahtjeva za prijavu od strane nadležnog tijela, a provodi se unutar okvirnog roka od dvije godine.

Taj postupak uključuje pripremu svih izvještaja o utjecaju na okoliš koje će izraditi promotori projekta.

Za potrebe utvrđivanja početka postupka izdavanja dozvola, promotori projekta obavješćuju u pisanom obliku nadležno tijelo dotičnih **Ugovornih strana** o projektu, uz podnošenje detaljnog nacrt projekta. Najkasnije tri mjeseca nakon primitka obavijesti, nadležno tijelo, također i u ime ostalih dotičnih tijela, prihvaća ili, ako smatra da projekt još nije dovoljno sazrio da uđe u postupak izdavanja dozvola, odbija obavijest u pisanom obliku. U slučaju odbijanja, nadležno tijelo opravdava svoju odluku, također i u ime drugih dotičnih tijela. Kao početak postupka izdavanja dozvola smatra se datum kada je nadležno tijelo potpisalo primitak obavijesti. Kada su uključene dvije ili više **Ugovornih strana**, i/ili država članica, datum kada je dotično nadležno tijelo prihvatilo posljednju obavijest služi kao datum početka postupka izdavanja dozvola;

(b) zakonskog postupka izdavanja dozvola, koji obuhvaća razdoblje od datuma prihvaćanja dostavljenog zahtjeva za prijavu do donošenja sveobuhvatne odluke, koji ne smije trajati dulje od godinu dana i šest mjeseci. **Ugovorne strane** mogu utvrditi raniji rok, ako to smatraju primjerenim.

2. Ukupno trajanje obaju postupaka iz stavka 1. ne smije biti dulje od tri godine i šest mjeseci. Međutim, ako nadležno tijelo smatra da jedan ili oba postupka u okviru postupka izdavanja dozvola neće biti dovršen prije rokova utvrđenih u stavku 1., može donijeti odluku, prije njihovog isteka i na pojedinačnoj osnovi, o produljenju jednog ili obaju rokova za najviše devet mjeseci za oba postupka zajedno.

U tom slučaju, nadležno tijelo obavješćuje dotičnu skupinu i predstavlja joj mjere koje su poduzete ili će se poduzeti kako bi se postupak izdavanja dozvola okončao s najmanjim mogućim zakašnjenjem. Skupina može zatražiti od nadležnog tijela redovito podnošenje izvješća o napretku postignutom s tim u vezi.

3. U **Ugovornim stranama** gdje se utvrđivanje trase ili lokacije provedeno samo za posebne potrebe planiranog projekta <...> ne može uvrstiti u postupak koji dovodi do sveobuhvatne odluke, odgovarajuća odluka donosi se unutar zasebnog roka od šest mjeseci, počevši od datuma kada je promotor podnio konačne i potpune dokumente zahtjeva.

U tom slučaju, razdoblje produljenja iz stavka 2. skraćuje se na šest mjeseci, uključujući za postupak iz ovog stavka.

4. Postupak prije podnošenja zahtjeva sastoji se od sljedećih koraka:

(a) po primitku obavijesti sukladno stavku 1. točki (a), nadležno tijelo utvrđuje, u bliskoj suradnji s drugim dotičnim tijelima i prema potrebi na temelju prijedloga promotora projekta, opseg gradiva i detaljnost informacija koje promotor projekta mora dostaviti, kao dio zahtjeva za prijavu, za dobivanje sveobuhvatne odluke. Kontrolna lista iz **Priloga V.1.** točke (e) služi kao osnova za ovo utvrđivanje;

(b) nadležno tijelo izrađuje, u bliskoj suradnji s promotorom projekta i drugim dotičnim tijelima te uzimajući u obzir rezultate aktivnosti provedenih na temelju točke (a), detaljni raspored za postupak izdavanja dozvola u skladu sa smjernicama iz **Priloga V.2.**

Za projekte koji prelaze granicu između dvije ili više **Ugovornih strana**, nadležna tijela dotičnih **Ugovornih strana** izrađuju zajednički raspored u kojem nastoje uskladiti svoje rasporede.

Za projekte koji prelaze granicu između **jedne ili više Ugovornih strana i jedne ili više država članica**, nadležna tijela dotičnih **Ugovornih strana i država članica** potiču se da pripreme zajednički raspored u kojem nastoje uskladiti svoje rasporede;

(c) po primitku nacrtu zahtjeva, nadležno tijelo, prema potrebi, i uključujući u ime drugih dotičnih nadležnih tijela, traži od promotora projekta da dostavi podatke koji nedostaju, a koji se mogu odnositi samo na teme utvrđene pod točkom (a). U roku od tri mjeseca od podnošenja informacija koje nedostaju, nadležno tijelo prihvaća ispitivanje zahtjeva u pisanom obliku. Dodatne informacije mogu se zatražiti samo ako je to opravdano novim okolnostima.

5. Promotor projekta osigurava cjelovitost i primjerenu kvalitetu zahtjeva za prijavu te traži čim prije mišljenje nadležnog tijela tijekom postupka prije podnošenja zahtjeva. Promotor projekta u potpunosti surađuje s nadležnim tijelom kako bi se zadovoljili rokovi i poštovao detaljan raspored kako je definirano u stavku 4. točki (b).

6. Rokovi utvrđeni u ovom članku ne dovode u pitanje obveze koje proizlaze iz međunarodnog prava i prava **Energetske zajednice** kao ni upravne žalbene postupke i pravna sredstva pred sudom.

POGLAVLJE IV.
REGULATORNA OBRADA

Članak 11.

Analiza troškova i koristi energetskeg sustava

1. Odnosne metodologije koje je objavila Europska mreža operatora prijenosnih sustava (ENTSO) za električnu energiju i ENTSO za plin, prema članku 11. Uredbe (EU) br. 347/2013, primjenjuju se na projekte koji spadaju u kategorije navedene u Prilogu I.(1) i (2).

2. <...>

3. <...>

4. <...>

5. <...>

6. <...>

~~27.~~ Do 30. lipnja 2018. nacionalna regulatorna tijela koja surađuju u okviru **Regulatornog odbora** utvrđuju i stavljanju na raspolaganje javnosti skup pokazatelja i odgovarajuće referentne vrijednosti radi usporedbe jediničnih troškova ulaganja za usporedive projekte infrastrukturnih kategorija uvrštene u **Prilog I.1. i 2.** Te referentne vrijednosti mogu koristiti **promotori projekta** za analize troškova i koristi za njihove projekte.

~~38.~~ Tajništvo priprema i podnosi na odobrenje Stalnoj skupini na visokoj razini model <...> tržišta i mreže električne energije i plina, uključujući infrastrukturu za prijenos električne energije i plina, kao i skladištenje i objekte za ukapljeni prirodni plin (LNG), koji obuhvaća energetske infrastrukturu u **Energetskoj zajednici** i izrađen je u skladu s načelima navedenim u **Prilogu IV.** <...> Ovi modeli moraju biti u skladu s onima koje su predložili ENTSO za električnu energiju i ENTSO za plin prema članku 11. stavku 8. Uredbe (EU) br. 347/2013.

Članak 12.

Omogućivanje ulaganja s prekograničnim učincima

1. Učinkovito nastale troškove ulaganja, koji ne uključuju troškove održavanja, u vezi s projektom od interesa **Energetske zajednice** koji pripada kategorijama navedenima u **Prilogu I.1.** <...> i **Prilogu I.2.**, i koji se tiče samo **Ugovornih strana**, snosi dotični operator prijenosnog sustava (TSO) ili promotori projekta prijenosne infrastrukture **Ugovornih strana** kojima projekt osigurava neto pozitivan učinak i u mjeri u kojoj nisu obuhvaćeni naknadama za zagušenje ili drugim pristojbama, plaćaju ih korisnici mreže putem tarifa za pristup mreže u toj ili tim **Ugovornim stranama**.

Učinkovito nastale troškove ulaganja, koji ne uključuju troškove održavanja, u vezi s projektom od interesa **Energetske zajednice** koji pripada kategorijama navedenima u **Prilogu I.1.** i **Prilogu I.2.**, i koji se tiče država članica i **Ugovornih strana**, može snositi dotični operator prijenosnog sustava (TSO) ili promotori projekta prijenosne infrastrukture **Ugovornih strana** i država članica kojima projekt osigurava neto pozitivan učinak i u mjeri u kojoj nisu obuhvaćeni naknadama za zagušenje ili drugim pristojbama, plaćaju ih korisnici mreže putem tarifa za pristup mreže u toj ili tim **Ugovornim stranama** i državama članicama.

2. Za projekt od interesa **Energetske zajednice** koji pripada kategorijama navedenima u **Prilogu I.1.** točkama (a) <...> i (c) i **Prilogu I.2.**, stavak 1. primjenjuje se samo ako barem jedan promotor projekta zatraži od dotičnih nacionalnih tijela primjenu ovog članka za sve ili

dijelove troškova projekta. Za projekt od [interesa Energetske zajednice](#) koji pripada kategorijama navedenima u [Prilogu I.2.](#), stavak 1. primjenjuje se samo ako je procjena potražnje tržišta već provedena i ako je pokazala da se ne može očekivati da učinkovito nastali troškovi ulaganja budu pokriveni tarifama.

Ako projekt ima nekoliko promotora projekta, dotična nacionalna regulatorna tijela odmah zahtijevaju od svih promotora projekta da zajednički podnesu zahtjev za ulaganje u skladu sa stavkom 3.

3. Za projekt od [interesa Energetske zajednice](#) na koji se primjenjuje stavak 1., promotori projekta redovito obavješćuju sva dotična nacionalna regulatorna tijela, najmanje jednom godišnje i do trenutka puštanja projekta u rad, o napretku tog projekta i utvrđivanju troškova i učinaka s tim u vezi.

Čim se projekt dovoljno razvije, promotori projekta, nakon savjetovanja s operatorima prijenosnih sustava (TSO) [iz dotičnih Ugovornih strana i država članica](#) kojima projekt osigurava značajan neto pozitivan učinak, podnose zahtjev za ulaganje. Taj zahtjev za ulaganje uključuje zahtjev za prekograničnu raspodjelu troškova i podnosi se svim dotičnim nacionalnim regulatornim tijelima te mu se prilaže sljedeće:

- (a) analiza troškova i koristi specifična za projekt sukladno metodologiji izrađenoj u skladu s člankom 11. i uzimajući u obzir troškove izvan granica dotične [Ugovorne strane i države članice](#);
- (b) plan poslovanja s evaluacijom financijske održivosti projekta, uključujući odabrano rješenje financiranja i za projekt od [interesa Energetske zajednice](#) koji pripada kategoriji iz [Priloga I.2.](#), rezultate ispitivanja tržišta; i
- (c) utemeljeni prijedlog za prekograničnu raspodjelu troškova ako se promotori projekta s tim suglase.

Ako projekt promiče nekoliko promotora projekta, zajednički podnose zahtjev za ulaganje.

Za projekte uvrštene na [popis Energetske zajednice koji je odobrilo Ministarsko vijeće 2013.](#), promotori projekta podnose svoj zahtjev za ulaganje do [30. rujna 2016.](#)

Nacionalna regulatorna tijela po primitku bez odlaganja šalju primjerak svakog zahtjeva za ulaganje na znanje [Regulatornom odboru](#).

Nacionalna regulatorna tijela i [Regulatorni odbor](#) čuvaju povjerljivost poslovno osjetljivih informacija.

4. U roku od šest mjeseci od datuma kada su dotična nacionalna regulatorna tijela primila zadnji zahtjev za ulaganje, nacionalna regulatorna tijela, nakon savjetovanja s dotičnim promotorima projekta, donose usklađene odluke o raspodjeli troškova ulaganja koje snosi svaki operator sustava za projekt, kao i njihovo uvrštenje u tarife. Nacionalna regulatorna tijela mogu donijeti odluku o raspodjeli samo dijela troškova ili mogu odlučiti o raspodjeli troškova u paket nekoliko projekata od [interesa Energetske zajednice](#).

Prilikom raspodjele troškova nacionalna regulatorna tijela uzimaju u obzir stvarne ili procijenjene:

- naknade za zagušenje ili druge pristojbe,
- prihode koji proizlaze iz mehanizma međusobne naknade operatora prijenosnih sustava, utvrđenog na temelju članka 13. Uredbe (EZ) br. 714/2009, [kako je uključena i prilagođena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC i Odlukom 2013/01/PHLG.](#)

Pri odlučivanju o raspodjeli troškova preko granica u obzir se uzimaju ekonomski, socijalni i troškovi za okoliš, kao i koristi projekta u dotičnim [Ugovornim stranama i državama članicama](#) i moguća potreba za financijskom potporom.

Pri odlučivanju o raspodjeli troškova preko granica dotična nacionalna regulatorna tijela, uz savjetovanje s dotičnim operatorima prijenosnih sustava (TSO), traže zajednički dogovor na temelju, ali ne ograničavajući se na informacije navedene u stavku 3. točkama (a) i (b).

Ako projekt od [interesa Energetske zajednice](#) ublažava negativne vanjske učinke, kao što je protok petlje, i ako se taj projekt od [interesa Energetske zajednice](#) provodi u [Ugovornoj strani ili državi članici](#) izvora negativnog vanjskog učinka, takvo ublaživanje ne smatra se prekograničnom koristi i stoga ne predstavlja temelj za raspodjelu troškova operatorima prijenosnih sustava (TSO) [Ugovornih strana i država članica](#) pogođenih tim negativnim vanjskim učincima.

5. Nacionalna regulatorna tijela, na temelju prekogranične raspodjele troškova iz stavka 4. ovog članka, uzimaju u obzir stvarne troškove koje snosi operator prijenosnog sustava (TSO) ili drugi promotor projekta kao rezultat ulaganja prilikom utvrđivanja ili odobravanja tarifa u skladu s člankom 37. stavkom 1. točkom (a) Direktive 2009/72/EZ i člankom 41. stavkom 1. točkom (a) Direktive 2009/73/EZ, [kako su uključene i prilagođene Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC](#), u mjeri u kojoj ti troškovi odgovaraju onima učinkovitog i strukturno usporedivog operatora.

Nacionalna regulatorna tijela obavješćuju [Regulatorni odbor i Agenciju](#) o odluci o raspodjeli troškova bez odlaganja zajedno sa svim relevantnim informacijama u vezi s tom odlukom. Informacije posebno sadrže detaljne razloge na temelju kojih su troškovi raspoređeni između [dotičnih Ugovornih strana i država članica](#), poput sljedećeg:

- (a) evaluacije utvrđenih učinaka, uključujući dotične tarife za mrežu, na svaku od dotičnih [Ugovornih strana i država članica](#);
- (b) evaluacije plana poslovanja iz stavka 3. točke (b);
- (c) pozitivnih vanjskih učinaka na regionalnoj razini ili na razini Unije koje bi projekt mogao proizvesti;
- (d) rezultata savjetovanja s dotičnim promotorima projekta.

Odluka o raspodjeli troškova objavljuje se.

6. Kada dotična nacionalna regulatorna tijela nisu postigla dogovor o zahtjevu za ulaganje u roku od šest mjeseci od datuma kada je zadnje od dotičnih nacionalnih regulatornih tijela primilo zahtjev, o tome odmah obavješćuju [Regulatorni odbor, Tajništvo Energetske zajednice i Komisiju](#).

U tom slučaju ili na temelju zajedničkog zahtjeva dotičnih nacionalnih regulatornih tijela, odluku o zahtjevu za ulaganje uključujući prekograničnu raspodjelu troškova iz stavka 3. kao i načinu na koji se trošak ulaganja odražava u tarifama, donosi [Regulatorni odbor](#) u roku od tri mjeseca od dana njegovog upućivanja [Regulatornom odboru](#).

Prije donošenja takve odluke, [Regulatorni odbor](#) se savjetuje sa [Tajništvom Energetske zajednice](#), dotičnim nacionalnim regulatornim tijelima i promotorima projekta. Tromjesečno razdoblje iz drugog podstavka može se produljiti za dodatno razdoblje od dva mjeseca kada [Regulatorni odbor](#) traži dodatne informacije. To dodatno razdoblje počinje na dan koji slijedi nakon primitka potpunih informacija.

Odluka o raspodjeli troškova objavljuje se. [Procedura iz ovog stavka primjenjuje se na projekte koji imaju prekogranični utjecaj samo između Ugovornih strana. Pitanja u vezi prekogranične](#)

raspodjele troškova između država članica i Ugovornih strana smatraju se riješenim samo zajedničkim dogovorom.

7. **Regulatorni odbor** bez odlaganja dostavlja **Tajništvu Energetske zajednice** primjerak svih odluka o raspodjeli troškova, zajedno sa svim relevantnim informacijama s obzirom na svaku odluku. Te se informacije mogu podnijeti u zbirnom obliku. **Tajništvo Energetske zajednice** čuva povjerljivost poslovno osjetljivih informacija.

8. Ta odluka o raspodjeli troškova ne utječe na pravo operatora prijenosnih sustava (TSO) na primjenu i na pravo nacionalnih regulatornih tijela na odobravanje pristojba za pristup mrežama u skladu s člankom 32. Direktive 2009/72/EZ i Direktive 2009/73/EZ, člankom 14. Uredbe (EZ) br. 714/2009 i člankom 13. Uredbe (EZ) br. 715/2009, kako su uključene i prilagođene Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC.

9. Ovaj se članak ne primjenjuje na projekte od interesa Energetske zajednice koji su izuzeti:

- (a) iz članaka 32., 33., 34. i članka 41. stavaka 6., 8. i 10. Direktive 2009/73/EZ sukladno članku 36. Direktive 2009/73/EZ, kako je uključena i prilagođena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC;
- (b) iz članka 16. stavka 6. Uredbe (EZ) br. 714/2009 ili iz članka 32. i članka 37. stavaka 6. i 10. Direktive 2009/72/EZ u skladu s člankom 17. Uredbe (EZ) br. 714/2009, kako su uključene i prilagođene Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC;
- (c) na temelju članka 22. Direktive 2003/55/EZ; ili
- (d) na temelju članka 7. Uredbe (EZ) br. 1228/2003.

Članak 13. **Poticaji**

1. Kada promotor projekta snosi veće rizike razvoja, izgradnje, rada ili održavanja projekta od interesa Energetske zajednice koji pripadaju kategorijama navedenima u Prilogu I.1. točkama (a) <...> i (c) i Prilogu I.2., u odnosu na rizike koji se uobičajeno pojavljuju u vezi s usporedivim infrastrukturnim projektom, Ugovorne strane i nacionalna regulatorna tijela osiguravaju da se odgovarajući poticaji odobre za taj projekt u skladu s člankom 37. stavkom 8. Direktive 2009/72/EZ, člankom 41. stavkom 8. Direktive 2009/73/EZ, člankom 14. Uredbe (EZ) br. 714/2009 i člankom 13. Uredbe (EZ) br. 715/2009, kako su uključene i prilagođene Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC.

Prvi podstavak ne primjenjuje se na projekte od interesa Energetske zajednice izuzete:

- (a) iz članaka 32., 33., 34. i članka 41. stavaka 6., 8. i 10. Direktive 2009/73/EZ sukladno članku 36. Direktive 2009/73/EZ, kako je uključena i prilagođena Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC;
- (b) iz članka 16. stavka 6. Uredbe (EZ) br. 714/2009 ili iz članka 32. i članka 37. stavaka 6. i 10. Direktive 2009/72/EZ u skladu s člankom 17. Uredbe (EZ) br. 714/2009, kako su uključene i prilagođene Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC;
- (c) na temelju članka 22. Direktive 2003/55/EZ; ili
- (d) na temelju članka 7. Uredbe (EZ) br. 1228/2003.

2. Prilikom odlučivanja o dodjeli poticaja iz stavka 1. nacionalna regulatorna tijela uzimaju u obzir rezultate analize troškova i koristi na temelju metodologije izrađene u skladu s člankom 11. i posebno pozitivnih vanjskih učinaka koje na regionalnoj razini ili na razini Energetske zajednice proizvodi projekt. Nacionalna regulatorna tijela provode daljnju analizu specifičnih

rizika koje snose promotori projekta, poduzetih mjera ublaživanja rizika i opravdanja za taj profil rizika s obzirom na neto pozitivan učinak koji donosi projekt u usporedbi s manje rizičnom alternativom. Prihvatljivi rizici posebno uključuju rizike povezane s novim tehnologijama prijenosa, na kopnu i moru, rizike povezane s nedostatnim povratom troškova i rizike razvoja.

3. Poticaji dodijeljeni odlukom uzimaju u obzir specifičnu prirodu nastalog rizika i mogu, između ostalog, obuhvaćati:

- (a) pravila o prethodnom ulaganju; ili
- (b) pravila o priznavanju učinkovito nastalih troškova prije puštanja projekta u rad; ili
- (c) pravila o osiguranju dodatnog povrata na uloženi kapital za projekt; ili
- (d) druge mjere koje se smatraju potrebnima i primjerenima.

4. Do 30. lipnja 2017. svako nacionalno regulatorno tijelo dostavlja **Regulatornom odboru** svoju metodologiju i kriterije korištene za evaluaciju ulaganja u infrastrukturne projekte u području električne energije i plina te prema potrebi veće rizike tih projekata.

5. **Dobre prakse i preporuke iz članka 13. Uredbe (EU) 347/2013 primjenjuju se na odgovarajući način.**

6. Do 31. prosinca 2017. svako nacionalno regulatorno tijelo objavljuje svoju metodologiju i kriterije korištene za evaluaciju ulaganja u infrastrukturne projekte u području električne energije i plina te prema potrebi veće rizike tih projekata.

7. Kada mjere iz stavaka 5. i 6. nisu dovoljne za osiguranje pravovremene provedbe projekata od interesa **Energetske zajednice**, na odgovarajući se način primjenjuju **smjernice Komisije iz članka 13. stavka 7. Uredbe (EU) 347/2013.**

POGLAVLJE V. FINANCIRANJE

Članak 14.

Prihvatljivost projekata za financijsku pomoć Unije

1. Projekti od interesa **Energetske zajednice** koji pripadaju kategorijama navedenima u **Prilogu I.1. i 2. <...>** prihvatljivi su za **tehničku i financijsku pomoć Unije** u obliku bespovratnih sredstava za studije i financijskih instrumenata **iz Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA) i Instrumenta za ulaganja u susjedstvo.**

2. Projekti od interesa **Energetske zajednice** koji pripadaju kategorijama navedenima u **Prilogu I.1. <...> i 2.,** izuzev projekata crpnog sustava za balansiranje elektroenergetskog sustava također su prihvatljivi za financijsku pomoć **iz Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA) i Instrumenta za ulaganja u susjedstvo** u obliku bespovratnih sredstava za radove ako zadovoljavaju sve sljedeće kriterije:

- (a) analiza troškova i koristi određenog projekta u skladu s člankom 12. stavkom 3. točkom (a) daje dokaze o postojanju značajnih pozitivnih vanjskih učinaka, kao što je sigurnost opskrbe, solidarnost ili inovativnost;
- (b) za projekt je donesena odluka o prekograničnoj raspodjeli troškova sukladno članku 12.; ili, kada je riječ o projektima od interesa **Energetske zajednice** koji pripadaju kategoriji navedenoj u **Prilogu I.1. točki (b)** i za koje stoga odluka o prekograničnoj raspodjeli troškova nije donesena, cilj projekta je pružiti usluge preko granica, donijeti tehnološku inovaciju i osigurati zaštitu rada prekogranične mreže;

- (c) projekt nije poslovno održiv u skladu s planom poslovanja i drugim procjenama, koje su posebno proveli mogući ulagatelji ili davatelji kredita ili nacionalno regulatorno tijelo. Odluka o poticajima i njezino opravdanje iz članka 13. stavka 2. uzimaju se u obzir prilikom ocjenjivanja komercijalne održivosti projekta.
3. Projekti od [interesa Energetske zajednice](#) provedeni u skladu s postupkom iz članka 5. stavka 7. točke (d) također su prihvatljivi za financijsku pomoć Unije u obliku bespovratnih sredstava za radove ako zadovoljavaju kriterije navedene u stavku 2. ovog članka.
4. <...>

Članak 15.

Smjernice za kriterije dodjele financijske pomoći Unije

Posebni kriteriji navedeni u članku 4. stavku 2. i parametri navedeni u članku 4. stavku 4. također se smatraju ciljevima prilikom utvrđivanja kriterija za dodjelu [tehničke i financijske pomoći Unije iz Instrumenta pretpristupne pomoći \(IPA\) i Instrumenta za ulaganja u susjedstvo](#).

Članak 16.

Izvršavanje ovlasti

<...>

POGLAVLJE VI. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 17.

Izvrješćivanje i evaluacija

Tajništvo [Energetske zajednice](#) najkasnije **2018. godine** objavljuje izvješće o provedbi projekata od [interesa Energetske zajednice](#) i dostavlja ga [Ministarskom vijeću](#). U tom se izvješću daje evaluacija:

- (a) napretka postignutog u planiranju, razvoju, izgradnji i puštanju u rad projekata od [interesa Energetske zajednice](#) odabranih u skladu s člankom 3. i, prema potrebi, kašnjenja u provedbi i drugih teškoća koje su se pojavile;
- (b) sredstava koje je Unija rezervirala i isplatila za projekte od [interesa Energetske zajednice](#) u odnosu na ukupnu vrijednost financiranih projekata od [interesa Energetske zajednice](#);
- (c) u sektorima električne energije i plina, razvoja međusobne povezanosti između [Ugovornih strana, i sa odnosnim državama članicama](#), odgovarajućeg razvoja cijena energije, kao i broja kvarova mrežnog sustava, njihovih uzroka i povezanih gospodarskih troškova;
- (d) izdavanja dozvola i sudjelovanja javnosti, posebno:
- i. prosječnog i najduljeg ukupnog trajanja postupaka izdavanja dozvola za projekte od [interesa Energetske zajednice](#), uključujući trajanje svakog koraka postupka prije podnošenja zahtjeva, u odnosu na vrijeme predviđeno početnim glavnim ključnim točkama iz članka 10. stavka 4.;
 - ii. razine suprotstavljanja s kojim se suočavaju projekti od [interesa Energetske zajednice](#) (posebno broj pisanih prigovora tijekom postupka javnog savjetovanja, broj pravnih sredstava);

- iii. pregleda najboljih i inovativnih praksa u vezi s angažmanom dionika i ublažavanjem utjecaja na okoliš tijekom postupaka izdavanja dozvola i provedbe projekta;
 - iv. učinkovitosti shema predviđenih člankom 8. stavkom 3. u vezi s poštovanjem rokova iz članka 10.;
- (e) regulatorne obrade, posebno:
- i. broja projekata od interesa Energetske zajednice za koje je donesena odluka o prekograničnoj raspodjeli troškova sukladno članku 12.;
 - ii. broja i vrste projekata od interesa Energetske zajednice koji su primili posebne poticaje sukladno članku 13.;
- (f) učinkovitosti ove Uredbe u doprinosu ciljevima integracije tržišta do 2016. i 2017., ciljevima Ugovora i ciljevima Ugovornih strana za obnovljivu energiju i energetske učinkovitost, kako je navedeno u zakonu Energetske zajednice i potvrđeno u Energetskoj strategiji.

Članak 18.

Informiranje i obavješćivanje javnosti

U roku od šest mjeseci od datuma donošenja prvog popisa Energetske zajednice, Tajništvo Energetske zajednice uspostavlja platformu za transparentnost infrastrukture lako dostupnu javnosti, uključujući i putem interneta. Ta platforma sadržava sljedeće informacije:

- (a) opće, ažurirane informacije, uključujući geografske informacije, za svaki projekt od interesa Energetske zajednice;
- (b) plan provedbe kako je navedeno u članku 5. stavku 1. za svaki projekt od interesa Energetske zajednice;
- (c) glavne rezultate analize troškova i koristi na temelju metodologije izrađene sukladno članku 11. za dotične projekte od interesa Energetske zajednice, osim poslovno osjetljivih informacija;
- (d) popis Energetske zajednice;
- (e) sredstva koje je Unija raspodijelila i isplatila za svaki projekt od interesa Energetske zajednice.

Članak 19.

Prijelazne odredbe

1. <...> Za projekte od interesa Energetske zajednice u postupku izdavanja dozvola za koje je promotor projekta podnio zahtjev za prijavu prije 16. listopada 2016., odredbe iz poglavlja III. ne primjenjuju se.

2. U pogledu sljedećeg popisa Energetske zajednice nakon onog koji je usvojilo Ministarsko vijeće 24. listopada 2013., članci ove Uredbe koji ne zahtijevaju od Ugovornih strana da provedu domaće mjere prenošenja mogu se primjenjivati od dana donošenja ove Uredbe od strane Ministarskog vijeća.

Članak 20.

Izmjene Uredbe (EZ) br. 713/2009

<...>

Članak 21.
Izmjene Uredbe (EZ) br. 714/2009

<...>

Članak 22.
Izmjene Uredbe (EZ) br. 715/2009

<...>

Članak 23.
Stavljanje izvan snage

<...>

Članak 24.
Stupanje na snagu⁴

Ova Odluka [2015/09/MC-EnC] stupa na snagu danom donošenja [16. listopada 2015.]. Upućena je Ugovornim stranama.

Provedba energetske pravne stečevine⁵

1. Svaka Ugovorna strana do 31. prosinca 2016. donosi na snagu zakone, propise i administrativne odredbe potrebne za usklađivanje s Uredbom (EU) br. 347/2013, kako je uključena i prilagođena Odlukom Ministarskog vijeća 2015/09/MC-EnC. One odmah obavješćuju Tajništvo Energetske zajednice o tome.

Ugovorne strane primjenjuju te mjere najkasnije od 1. siječnja 2017.

2. Ugovorne strane dostavljaju Tajništvu Energetske zajednice tekst glavnih odredbi nacionalnog prava koje donose u području obuhvaćenom ovom Uredbom.

Izvještavanje⁶

1. Tajništvo prati i pregleda primjenu Odluke Ministarskog vijeća 2015/09/MC-EnC u Ugovornim stranama.

2. Tajništvo do 30. studenoga 2016. prvi put podnosi izvješće Ministarskom vijeću, a nakon toga na godišnjoj razini, sažimajući mišljenja koja je Tajništvo izdalo u primjeni ove Uredbe.

⁴ Sljedeći tekst odgovara članku 29. Odluke Ministarskog vijeća 2015/09/MC-EnC.

⁵ Tekst pod ovim naslovom sadržan je u članku 3. Odluke Ministarskog vijeća 2015/09/MC-EnC.

⁶ Tekst pod ovim naslovom sadržan je u članku 28. Odluke Ministarskog vijeća 2015/09/MC-EnC.

PRILOG I.

PRIORITETNI KORIDORI I PODRUČJA ENERGETSKE INFRASTRUKTURE

<...>

PRILOG I.

KATEGORIJE I PODRUČJA ENERGETSKE INFRASTRUKTURE

Kategorije energetske infrastrukture koje treba izraditi <...> su sljedeće:

- (1) za električnu energiju:
 - (a) visokonaponski nadzemni prijenosni vodovi, ako su projektirani za napon od 220 kV ili veći, te podzemni i podmorski prijenosni kabeli, ako su projektirani za napon od 150 kV ili veći;
 - (b) <...>
 - (be) objekti za skladištenje električne energije koji se koriste za stalno ili privremeno skladištenje električne energije u nadzemnoj ili podzemnoj infrastrukturi ili geološkim lokacijama, pod uvjetom da su izravno povezani s visokonaponskim prijenosnim vodovima projektiranim za napon od 110 kV ili veći;
 - (ce) svaka oprema ili instalacije bitni za zaštićen, siguran i učinkovit rad sustava navedenih u točkama od (a) i (b), uključujući sustave zaštite, praćenja i kontrole za sve razine napona i trafostanice;
 - (de) svaka oprema ili instalacija, na razini prijenosa i distribucije pri srednjem naponu, s ciljem postizanja dvosmjerne digitalne komunikacije, u stvarnom vremenu ili što bliže stvarnom vremenu, interaktivnog i inteligentnog praćenja i upravljanja proizvodnjom, prijenosom, distribucijom i potrošnjom električne energije unutar elektroenergetske mreže u pogledu razvoja mreže koja učinkovito objedinjuje ponašanje i djelovanje svih korisnika koji su na nju spojeni – proizvođača, potrošača i onih koji i proizvode i troše – kako bi se osigurao ekonomski učinkovit i održiv elektroenergetski sustav s malim gubicima i visokom kvalitetom uz sigurnost opskrbe i zaštitu;
- (2) za plin:
 - (a) plinovodi za transport prirodnog plina i bioplina koji su dio mreže koja uglavnom sadrži visokotlačne plinovode, isključujući visokotlačne plinovode koji se koriste za potrebe proizvodnje ili lokalne distribucije prirodnog plina;
 - (b) podzemni skladišni objekti koji su povezani s gore spomenutim visokotlačnim plinovodima;
 - (c) objekti za prihvatanje, skladištenje i uplinjavanje ili dekompresiju ukapljenog prirodnog plina (LNG) i komprimiranog prirodnog plina (CNG);
 - (d) svaka oprema ili instalacije bitni za zaštićen, siguran i učinkovit rad sustava ili omogućavanje dvosmjernog kapaciteta, uključujući kompresorske stanice;
- (3) za naftu:
 - (a) naftovodi za transport sirove nafte;
 - (b) pumpne stanice i skladišni objekti potrebi za rad naftovoda;
 - (c) svaka oprema ili instalacije bitni za zaštićen, siguran i učinkovit rad dotičnog sustava, uključujući sustave zaštite, praćenja i kontrole te uređaje za reverzibilni tok;
- (4) <...>

Prioritetno tematsko područje koje treba razviti:

Uvođenje pametnih mreža: usvajanje tehnologija pametnih mreža u Energetskoj zajednici s ciljem učinkovite integracije ponašanja i djelovanja svih korisnika povezanih s elektroenergetskom mrežom, posebno proizvodnje velikih količina električne energije iz obnovljivih ili distribuiranih izvora energije i odgovora potrošača na potražnju.

PRILOG II.

PRELIMINARNI POPIS PROJEKATA OD INTERESA ENERGETSKE ZAJEDNICE

1. PRAVILA ZA SKUPINE

- (1) Kada se radi o projektima u području električne energije koji pripadaju kategorijama navedenima u Prilogu I.1. točke (a), (b) i (c), skupina je sastavljena od predstavnika **dotičnih Ugovornih strana i država članica, Komisije, nacionalnih regulatornih tijela, operatora prijenosnih sustava (TSO), kao i Tajništva Energetske zajednice, <...> i na poziv** ENTSO-a za električnu energiju.

Kada se radi o projektima u području plina koji pripadaju kategorijama navedenima u Prilogu I.2. točke (a), (b) i (c), skupina je sastavljena od predstavnika **dotičnih Ugovornih strana i država članica, Komisije, nacionalnih regulatornih tijela, operatora prijenosnih sustava (TSO), kao i Tajništva Energetske zajednice, <...> i na poziv** ENTSO-a za plin.

Kada se radi o projektima u području transporta nafte <...> koji pripadaju kategorijama navedenima u Prilogu I.3. <...> točke (a), (b) i (c), koristi se ista skupina kao i za plinske projekte, a osim toga uključuje dotične promotore projekta.

- (2) Tijela odlučivanja iz skupina mogu se spojiti. Sve skupine ili tijela odlučivanja sastaju se prema potrebi kako bi raspravili o pitanjima zajedničkim svim skupinama; takva pitanja mogu uključivati pitanja u vezi dosljednosti između regija ili broja predloženih projekata uvrštenih u nacrt **preliminarnih** popisa kod kojih postoji rizik da postanu nesavladivi.
- (3) Svaka skupina organizira svoj rad u skladu s naporima regionalne suradnje sukladno članku 6. Direktive 2009/72/EZ, članku 7. Direktive 2009/73/EZ, članku 12. Uredbe (EZ) br. 714/2009 i članku 12. Uredbe (EZ) br. 715/2009, **kako su uključene i prilagođene Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC**, te drugim postojećim strukturama regionalne suradnje.
- (4) Svaka skupina poziva promotore projekta potencijalno prihvatljivog za odabir kao projekt od **interesa Energetske zajednice**, kao i predstavnike nacionalnih uprava, regulatornih tijela te operatore prijenosnih sustava (TSO) iz država članice Europskoga gospodarskog prostora i Europskog udruženja za slobodnu trgovinu, predstavnike iz institucija i tijela Energetske zajednice, zemlje u okviru europske politike susjedstva i zemlje s kojima je Unija uspostavila posebnu suradnju u području energetike, **kao i institucije Europske unije**. Odluka o pozivanju predstavnika trećih zemalja temelji se na konsenzusu.
- (5) Svaka skupina savjetuje se s organizacijama koje zastupaju relevantne dionike – i, prema potrebi, izravno s dionicima – uključujući proizvođače, operatore distribucijskih sustava, dobavljače, potrošače i organizacije za zaštitu okoliša. Skupina može organizirati rasprave ili savjetovanja, kada je to potrebno za provedbu njezinih zadaća.
- (6) **Tajništvo Energetske zajednice** objavljuje na platformi za transparentnost iz članka 18. unutarnja pravila, ažurirani popis organizacija članica, redovito ažurirane informacije o napretku rada, dnevnom redu sastanaka, kao i konačne zaključke i odluke svake skupine.
- (7) **Tajništvo Energetske zajednice** teži ka dosljednosti između različitih skupina.

<...>

2. POSTUPAK UTVRĐIVANJA PRELIMINARNIH POPISA

- (1) Promotori projekta potencijalno prihvatljivog za odabir kao projekta od interesa Energetske zajednice koji želi dobiti status projekata od interesa Energetske zajednice dostavljaju skupini zahtjev za odabir kao projekta od interesa Energetske zajednice, koji uključuje:
- procjenu njihovih projekata s obzirom na doprinos provedbi ciljeva Energetske zajednice, kako je navedeno u Ugovoru, zakonu Energetske zajednice i Energetskoj strategiji Energetske zajednice,
 - analizu ispunjenja relevantnih kriterija definiranih u članku 4.,
 - za projekte koji su postigli dovoljan stupanj zrelosti, analizu troškova i koristi za određeni projekt <...> na temelju metodologija koje je izradio ENTSO za električnu energiju, odnosno ENTSO za plin sukladno članku 11., i
 - sve druge bitne informacije za evaluaciju projekta.

- (2) Svi primatelji čuvaju povjerljivost poslovno osjetljivih informacija.
- (3) Nakon usvajanja prvog popisa Energetske zajednice, za sve naredne usvojene popise Energetske zajednice, predloženi projekti prijenosa i skladištenja električne energije koji pripadaju kategorijama navedenima u Prilogu I.1. točkama (a) <...> i (c), dio su najnovijeg raspoloživog 10-godišnjeg plana razvoja mreže za električnu energiju koji je izradio ENTSO za električnu energiju u skladu s člankom 8. Uredbe (EZ) br. 714/2009, izuzev onih koji se nalaze u Ugovornoj strani čiji TSO nije član ENTSO za električnu energiju. U tom slučaju relevantni projekti su dio nacionalnih desetogodišnjih planova razvoja mreže.
- (4) Nakon usvajanja prvog popisa Energetske zajednice, za sve naredne usvojene popise Energetske zajednice, predloženi plinski infrastrukturni projekti koji pripadaju kategorijama navedenima u Prilogu I.2. dio su najnovijeg raspoloživog 10-godišnjeg plana razvoja mreže za plin koji je izradio ENTSO za plin u skladu s člankom 8. Uredbe (EZ) br. 715/2009, izuzev onih koji se nalaze u Ugovornoj strani čiji TSO nije član ENTSO za plin. U tom slučaju relevantni projekti su dio nacionalnih desetogodišnjih planova razvoja mreže.
- (5) <...>
- (6) <...>
- ~~(57)~~ Kad se radi o projektima koji pripadaju kategorijama navedenima u Prilogu I.1. i 2., nacionalna regulatorna tijela i, prema potrebi, Regulatorni odbor, kada je to moguće u kontekstu regionalne suradnje (članak 6. Direktive 2009/72/EZ, članak 7. Direktive 2009/73/EZ, kako su uključene i prilagođene Odlukom Ministarskog vijeća 2011/02/MC-EnC), provjeravaju dosljednu primjenu kriterija/metodologije analize troškova i koristi te evaluiraju njihov prekogranični značaj. Svoju procjenu predstavljaju skupini.
- ~~(68)~~ Za predložene projekte transporta nafte koji pripadaju kategorijama navedenima u Prilogu I.3., Tajništvo Energetske zajednice evaluira primjenu kriterija iz članka 4. <...>
- ~~(79)~~ Svaka Ugovorna strana ili država članica na čije se državno područje predloženi projekt ne odnosi, ali na koje predloženi projekt može imati mogući neto pozitivan učinak ili mogući značajni učinak, na primjer na okoliš ili na rad energetske infrastrukture na njezinom državnom području, može iznijeti svoje mišljenje skupini navodeći svoje zabrinutosti.
- ~~(810)~~ Tijelo odlučivanja skupine ispituje, na zahtjev dotične Ugovorne strane ili države članice iz te skupine, utemeljene razloge koje je Ugovorna strana iznijela sukladno članku 3. stavku 3., za neodobranje projekta od interesa Energetske zajednice na njezinom državnom području.
- ~~(911)~~ Skupina se sastaje kako bi razmotrila i razvrstala predložene projekte uzimajući u obzir procjenu regulatora ili procjenu Tajništva Energetske zajednice za projekte transporta nafte.
- ~~(1012)~~ Nacrte preliminarnih popisa predloženih projekata iz kategorija navedenih u Prilogu I.1. i 2. koje su sastavile skupine, zajedno sa svim mišljenjima iz točke (7), dostavlja se Tajništvu Energetske zajednice, Regulatornom odboru i Agenciji šest mjeseci prije datuma usvajanja popisa Energetske zajednice. Regulatorni odbor procjenjuje nacрте preliminarnih popisa i pripadajuća mišljenja u roku od tri mjeseca od datuma primitka. Regulatorni odbor uz traženje suradnje s Agencijom i uz potporu Tajništva Energetske zajednice daje mišljenje o nacртima preliminarnih popisa, posebno o dosljednoj primjeni kriterija i analize troškova i koristi. <...>
- ~~(1113)~~ U roku od mjesec dana od datuma primitka mišljenja Regulatornog odbora, tijelo odlučivanja svake skupine usvaja konačni preliminarni popis, poštujući odredbe iz članka 3. stavka 3., na temelju prijedloga skupina i uzimajući u obzir mišljenje Regulatornog odbora i procjenu nacionalnih regulatornih tijela dostavljenu u skladu s točkom (5) ili procjenu Tajništva Energetske zajednice za projekte transporta nafte predložene u skladu s točkom (6). Skupine dostavljaju konačne preliminarne popise Tajništvu Energetske zajednice, zajedno sa svim mišljenjima kako je navedeno u točki (7).
- ~~(1214)~~ Ako bi, na temelju primljenih preliminarnih popisa i uzevši u obzir mišljenje Regulatornog odbora, ukupan broj predloženih projekata od interesa Energetske zajednice na popisu Energetske zajednice premašio savladivu brojku, Stalna skupina na visokoj razini razmatra, nakon savjetovanja sa svakom dotičnom skupinom, neuvršćavanje na popis Energetske zajednice projekata koje je dotična skupina razvrstala najniže u skladu s razvrstavanjem utvrđenim sukladno članku 4. stavku 4.

PRILOG III.

PRAVILA I POKAZATELJI U VEZI S KRITERIJIMA ZA PROJEKTE OD INTERESA ENERGETSKE ZAJEDNICE

- (1) Projekt sa značajnim prekograničnim učinkom je projekt na državnom području Ugovorne strane koji ispunjava sljedeće uvjete:
 - (a) u pogledu prijenosa električne energije, projekt povećava kapacitet prijenosa mreže ili kapacitet raspoloživ za komercijalne protoke, na granici te Ugovorne strane s jednom ili nekoliko drugih Ugovornih strana i/ili država članica ili nekom drugom relevantnom presjeku istog prijenosnog koridora s učinkom povećanja prekograničnog kapaciteta prijenosa mreže, za najmanje 500 megavata (MW) u uspoređi sa stanjem kada projekt nije pušten u rad;
 - (b) u pogledu skladištenja, projekt predviđa najmanje 225 MW instaliranog kapaciteta i ima skladišni kapacitet koji omogućuje neto godišnju proizvodnju električne energije od 250 gigavat sati godišnje;
 - (c) u pogledu transporta plina, projekt se odnosi na ulaganje u kapacitete reverzibilnog toka ili promjene sposobnosti transporta plina preko granica dotičnih Ugovornih strana i/ili država članica za najmanje 10% u odnosu na stanje prije puštanja projekta u rad;
 - (d) u pogledu skladištenja plina ili ukapljenog/komprimiranog prirodnog plina, cilj projekta je izravno ili neizravno opskrbiti najmanje dvije Ugovorne strane i/ili jednu ili više država članica ili zadovoljiti normu u pogledu infrastrukture (pravilo N – 1) na regionalnoj razini u skladu s člankom 6. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 994/2010 Europskog parlamenta i Vijeća, kada se uključi u Energetsku zajednicu;
 - (e) u pogledu pametnih mreža, projekt je namijenjen opremi i instalacijama pri visokom i srednjem naponu projektiranim za napon od 10 kV ili veći. Uključuje operatore prijenosnih i distribucijskih sustava iz najmanje dvije Ugovorne strane, što pokriva najmanje 50 000 korisnika koji proizvode ili troše električnu energiju ili oboje u području potrošnje od najmanje 300 gigavat sati godišnje, od čega barem 20% dolazi iz obnovljivih izvora koji su po prirodi varijabilni.
- (2) U pogledu projekata koji pripadaju kategorijama navedenima u Prilogu I.1. točkama od (a) do (c), kriteriji iz članka 4. evaluiraju se na sljedeći način:
 - (a) integracija tržišta, tržišno natjecanje i fleksibilnost sustava mjere se u skladu s analizom provedenom u okviru najnovijeg raspoloživog 10-godišnjeg plana razvoja mreže na razini Unije u području električne energije, posebno:
 - izračunom, za prekogranične projekte, učinka na prijenosnu sposobnost mreže u oba smjera protoka energije, izmjerenog u odnosu na količinu električne energije (u megavatima) i njihovog doprinosa postizanja minimalnog kapaciteta interkonekcije od 10% instaliranog kapaciteta proizvodnje ili, za projekte sa značajnim prekograničnim učinkom, učinka na prijenosnu sposobnost mreže na granicama između dotičnih Ugovornih strana i/ili sa državama članicama, ili unutar dotičnih Ugovornih strana te na ravnotežu ponude i potražnje i rada mreža u dotičnim Ugovornim stranama,
 - procjenom učinka, za područje analize iz Priloga V.10., u odnosu na troškove proizvodnje i prijenosa te razvoja i konvergencije tržišnih cijena za cjelokupni energetski projekt u okviru različitih planskih scenarija, posebno vodeći računa o promjenama nastalima u redoslijedu vrijednosti;
 - (b) prijenos električne energije iz obnovljivih izvora do glavnih centara potrošnje i lokacija skladištenja mjeri se u skladu s analizom provedenom u okviru najnovijeg raspoloživog 10-godišnjeg plana razvoja mreže u području električne energije, posebno:
 - u pogledu prijenosa električne energije, ocjenom količine kapaciteta proizvodnje iz obnovljivih izvora energije (prema tehnologiji, u megavatima), koja je povezana i prenosi se zbog projekta, u usporedbi s količinom planiranog ukupnog kapaciteta proizvodnje iz tih vrsta izvora obnovljive energije u dotičnoj Ugovornoj strani u 2020. u skladu s nacionalnim akcijskim planovima za obnovljivu energiju kako je definirano u članku 4. Direktive 2009/28/EZ, kako je uključena i prilagođena Odlukom Ministarskog vijeća 2012/04/MC-EnC;
 - u pogledu skladištenja električne energije, usporedbom novog kapaciteta predviđenog projektom s ukupnim postojećim kapacitetom za istu tehnologiju skladištenja u području analize iz Priloga IV.6.;
 - (c) sigurnost opskrbe, interoperabilnost i siguran rad sustava mjere se u skladu s analizom provedenom u okviru najnovijeg raspoloživog 10-godišnjeg plana razvoja mreže u području električne energije, posebno procjenom učinka projekta na gubitak očekivanog opterećenja za područje analize kako je definirano u Prilogu IV.6. s obzirom na primjerenost proizvodnje i prijenosa za niz karakterističnih razdoblja opterećenja, vodeći računa o očekivanim promjenama kod ekstremnih vremenskih prilika povezanih s

- klimatskim područjem i njihov utjecaj na otpornost infrastrukture. Prema potrebi, mjeri se učinak projekta na samostalnu i pouzdanu kontrolu rada sustava i usluga.
- (3) U pogledu projekata koji pripadaju kategorijama navedenima u [Prilogu I.2.](#), kriteriji iz članka 4. evaluiraju se na sljedeći način:
- (a) integracija tržišta i interoperabilnost mjeri se izračunom dodatne vrijednosti projekta za povezivanje tržišnih područja i konvergenciju cijena, cjelokupnu fleksibilnost sustava, uključujući razinu kapaciteta ponuđenog za reverzibilne tokove prema raznim scenarijima;
 - (b) tržišno natjecanje mjeri se na temelju diversifikacije, uključujući olakšanje pristupa domaćim izvorima opskrbe, uzimajući u obzir, uzastopno: diversifikaciju izvora; diversifikaciju drugih strana; diversifikaciju pravaca; učinak novog kapaciteta na Herfindahl-Hirschmann indeks (HHI) izračunan na razini kapaciteta za područje analize kako je definirano u [Prilogu IV.6.](#);
 - (c) sigurnost opskrbe plinom mjeri se izračunom dodatne vrijednosti projekta na kratkoročnu i dugoročnu prilagodljivost plinskog sustava Unije i jačanje preostale fleksibilnosti sustava u slučaju poremećaja opskrbe [Ugovornih strana](#) prema raznim scenarijima, kao i dodatnog kapaciteta predviđenog projektom koji je izmjeren u odnosu na normu u pogledu infrastrukture (pravilo $N - 1$) na regionalnoj razini u skladu s člankom 6. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 994/2010, [kada se uključi u Energetsku zajednicu](#);
 - (d) održivost se mjeri kao doprinos projekta smanjenju emisija, potpori rezervnog sustava proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora ili pretvorbi energije u plin i transportu bioplina, vodeći računa o očekivanim promjenama u klimatskim uvjetima.
- (4) U pogledu projekata koji pripadaju kategorijama navedenima u [Prilogu I.1.](#) točki (d), svaka funkcija navedena u članku 4. evaluira se prema sljedećim kriterijima:
- (a) razina održivosti: ovaj kriterij mjeri se procjenom smanjenja emisija stakleničkih plinova i utjecaja na okoliš elektroenergetske mrežne infrastrukture;
 - (b) kapacitet prijenosnih i distribucijskih mreža za povezivanje i prijenos električne energije od korisnika i do njih: ovaj se kriterij mjeri ocjenom instaliranog kapaciteta distribuiranih izvora energije u distribucijskim mrežama, najvećeg dozvoljenog unosa električne energije bez rizika zagušenja u prijenosnim mrežama i energije koja nije uključena u obnovljive izvore energije zbog rizika zagušenja ili sigurnosnih rizika;
 - (c) povezanost mreže i pristup svim kategorijama korisnika mreže: ovaj kriterij mjeri se procjenom metoda usvojenih za izračun pristojba i tarifa, kao i njihove strukture, za proizvođače, potrošače i one koji i proizvode i troše, te operativne fleksibilnosti za dinamičko uravnoteženje električne energije u mreži;
 - (d) sigurnost i kvaliteta opskrbe: ovaj kriterij mjeri se procjenom omjera između pouzdanog raspoloživog kapaciteta proizvodnje i vršne potrošnje, udjela električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora, stabilnosti elektroenergetskog sustava, trajanja i učestalosti prekida po potrošaču, uključujući poremećaje povezane s klimatskim uvjetima i učinkovitost s obzirom na kvalitetu napona;
 - (e) učinkovitost i kvaliteta usluge u opskrbi električnom energijom i radu mreže: ovaj kriterij mjeri se procjenom razine gubitaka u prijenosnoj i distribucijskoj mreži, omjera između najmanje i najveće potražnje električne energije u određenom vremenskom razdoblju, sudjelovanja na strani potražnje na tržištima električne energije i u mjerama energetske učinkovitosti, postotka iskorištenosti (tj. prosječnog opterećenja) sastavnih dijelova elektroenergetske mreže, raspoloživosti sastavnih dijelova mreže (u vezi s planiranim i neplaniranim održavanjem) i njenog utjecaja na učinkovitost rada mreže te stvarne raspoloživosti kapaciteta mreže s obzirom na standardnu vrijednost;
 - (f) doprinos prekograničnim tržištima električne energije putem nadzora protoka opterećenja radi umanjenja protoka petlje i povećanja kapaciteta interkonekcije: ovaj kriterij ocjenjuje se procjenom omjera između kapaciteta interkonekcije [Ugovorne strane](#) i njezine potražnje električne energije, iskorištenja kapaciteta interkonekcije i naknada za zagušenje u interkonekcijama.
- (5) U pogledu projekata transporta nafte koji pripadaju kategorijama navedenima u [Prilogu I.3.](#), kriteriji iz članka 4. evaluiraju se na sljedeći način:
- (a) sigurnost opskrbe naftom mjeri se procjenom dodatne vrijednosti novog kapaciteta koji projekt nudi za kratkoročnu i dugoročnu prilagodljivost sustava i preostale fleksibilnosti sustava u slučaju poremećaja opskrbe prema raznim scenarijima;
 - (b) interoperabilnost se mjeri procjenom opsega u kojem projekt poboljšava rad naftovodne mreže, posebno osiguravanjem mogućnosti reverzibilnih protoka;
 - (c) učinkovito i održivo korištenje resursa mjeri se procjenom opsega u kojem projekt koristi već postojeću infrastrukturu i doprinosi smanjenju opterećenja i rizika za okoliš i klimatske promjene.

PRILOG IV.

ANALIZA TROŠKOVA I KORISTI ENERGETSKOG SUSTAVA

Metodologija za usklađenu analizu troškova i koristi cjelokupnog energetskog sustava za projekte od interesa Energetske zajednice zadovoljava sljedeća načela utvrđena u ovom Prilogu.

- (1) Metodologija se temelji na zajedničkom skupu ulaznih podataka koji predstavljaju elektroenergetske i plinske sustave Unije u godinama $n + 5$, $n + 10$, $n + 15$, i $n + 20$, gdje je n godina kada je analiza provedena. Ovaj skup podataka obuhvaća najmanje:
 - (a) u području električne energije: scenarije za potražnju, kapacitete proizvodnje prema vrsti goriva (biomasa, geotermalna energija, hidroenergija, plin, nuklearna energija, kruta goriva, energija vjetra, solarna fotovoltaična energija, koncentrirana solarna energija, druge obnovljive tehnologije) i njihovom geografskom položaju, cijene goriva (uključujući biomasu, ugljen, plin i naftu), cijene ugljikovog dioksida, sastav prijenosne i, prema potrebi, distribucijske mreže i njezin razvoj, uzimajući u obzir sve nove značajne projekte proizvodnje (uključujući kapacitet opremljen za hvatanje ugljikovog dioksida), skladištenja i prijenosa za koje je donesena konačna odluka o ulaganju i čiji je rok puštanja u rad do kraja godine $n + 5$;
 - (b) u području plina: scenariji za potražnju, uvoz, cijene goriva (uključujući ugljen, plin i naftu), cijene ugljikovog dioksida, sastav prijenosne mreže i njezin razvoj, uzimajući u obzir sve nove značajne projekte za koje je donesena konačna odluka o ulaganju i čiji je rok puštanja u rad do kraja godine $n + 5$.
- (2) Skup podataka u skladu je s pravom Unije i nacionalnim pravom na snazi na datum analize. Skupovi podataka koji se koriste za električnu energiju, odnosno plin sukladni su, posebno s obzirom na pretpostavke o cijenama i količinama na svakom tržištu. Skup podataka razrađuje se nakon formalnog savjetovanja s Ugovornim stranama i organizacijama koje zastupaju sve relevantne dionike. Tajništvo Energetske zajednice i Regulatorni odbor osiguravaju, prema potrebi, pristup potrebnim komercijalnim podacima od trećih strana.
- (3) Metodologija daje smjernice za razvoj i primjenu modela mreže i tržišta potrebnih za analizu troškova i koristi.
- (4) Analiza troškova i koristi temelji se na usklađenoj evaluaciji troškova i koristi za različite kategorije analiziranih projekata i pokriva najmanje vremensko razdoblje iz točke (1).
- (5) Analiza troškova i koristi u obzir uzima najmanje sljedeće troškove: kapitalne izdatke, operativne izdatke i izdatke održavanja tijekom tehničkog vijeka trajanja projekta i, prema potrebi, troškove prestanka rada i gospodarenja otpadom. Metodologija također daje smjernice o diskontnim stopama koje se koriste za izračune.
- (6) <...>
- (7) <...>
- (8) <...>
- (9) <...>
- ~~(64)~~ Metodologijom se određuje analiza koja će se provesti, na temelju relevantnog skupa ulaznih podataka, utvrđivanjem učinaka realizacije i nerealizacije svakog projekta. Područje za analizu pojedinačnog projekta uključuje sve Ugovorne strane i države članice, na čijem se državnom području projekt gradi, sve izravne susjedne Ugovorne strane i države članice i sve druge Ugovorne strane i države članice na koje projekt ima značajan učinak.
- ~~(74)~~ Analizom se utvrđuju Ugovorne strane i države članice na koje projekt ima neto pozitivne učinke (korisnici) i one Ugovorne strane i države članice na koje projekt ima neto negativan učinak (nositelji troškova). Svaka analiza troškova i koristi uključuje analize osjetljivosti u vezi skupa ulaznih podataka, datuma puštanja u rad različitih projekata u istom području analize i druge bitne parametre.
- ~~(84)~~ Operatori prijenosnih sustava, sustava skladištenja i terminala za komprimirani i ukapljeni prirodni plin te operatori distribucijskih sustava razmjenjuju informacije nužne za izradu metodologije, uključujući odgovarajuće modele mreže i tržišta. Svaki operator prijenosnog ili distribucijskog sustava koji prikuplja informacije u ime drugih operatora prijenosnih ili distribucijskih sustava, daje povratnu informaciju o rezultatima prikupljanja podataka sudjelujućim operatorima prijenosnih i distribucijskih sustava.
- ~~(94)~~ Za zajednički model tržišta i mreže za električnu energiju i plin naveden u članku 11. stavku 3., skup ulaznih podataka iz točke (1) obuhvaća godine $n + 10$, $n + 20$ i $n + 30$, pri čemu model omogućuje potpunu procjenu gospodarskih i socijalnih te učinaka na okoliš, posebno uključujući vanjske troškove poput onih povezanih s emisijama stakleničkih plinova i konvencionalnih onečišćivača zraka ili sigurnosti opskrbe.

PRILOG V.

SMJERNICE ZA TRANSPARENTNOST I SUDJELOVANJE JAVNOSTI

- (1) U priručniku o postupanju iz članka 9. stavka 1. utvrđuje se najmanje sljedeće:
 - (a) mjerodavno pravo na kojem se temelje odluke i mišljenja za različite vrste dotičnih projekata **od interesa Energetske zajednice**, uključujući zakonodavstvo u području okoliša;
 - (b) relevantne odluke i mišljenja koja treba dobiti;
 - (c) imena i kontaktni podaci nadležnog tijela, drugih tijela i glavnih dotičnih dionika;
 - (d) tijek rada, s opisom svake faze postupka, uključujući okvirni vremenski okvir i sažet pregled postupka odlučivanja;
 - (e) informacije o opsegu, strukturi i razini detalja dokumenata koji se dostavljaju uz zahtjev za donošenje odluka, uključujući kontrolnu listu;
 - (f) faze i načini sudjelovanja javnosti u postupku.
- (2) U detaljnom rasporedu iz članka 10. stavka 4. točke (b) utvrđuje se najmanje sljedeće:
 - (a) odluke i mišljenja koja treba dobiti;
 - (b) tijela, dionici i javnost na koje se postupak vjerojatno odnosi;
 - (c) pojedine faze postupka i njihovo trajanje;
 - (d) glavne ključne točke koje treba postići i njihove rokove s obzirom na sveobuhvatnu odluku koju treba donijeti;
 - (e) sredstva koja planiraju tijela i moguća dodatna sredstva koja budu potrebna.
- (3) S ciljem povećanja sudjelovanja javnosti u postupku izdavanja dozvola i osiguranja prethodne obaviještenosti i dijaloga s javnosti, primjenjuju se sljedeća načela:
 - (a) dionici na koje utječe projekt od **interesa Energetske zajednice**, uključujući relevantna nacionalna, regionalna i lokalna tijela, vlasnike zemljišta i građane koji žive u blizini projekta, opću javnost i njihova udruženja, organizacije ili skupine, detaljno se obavješćuju i savjetuju u ranoj fazi, kada se moguće zabrinutosti javnosti još mogu uzeti u obzir i to na otvoren i transparentan način. Prema potrebi, nadležno tijelo aktivno podupire aktivnosti koje poduzima promotor projekta.
 - (b) nadležna tijela osiguravaju da se postupci javnog savjetovanja za projekte od **interesa Energetske zajednice** grupiraju kada je to moguće. Svako javno savjetovanje obuhvaća sva predmetna pitanja vezana uz određenu fazu postupka i niti jedno predmetno pitanje vezano uz određenu fazu postupka ne upućuje se na više od jednog javnog savjetovanja; međutim, jedno javno savjetovanje može se održati na više od jedne geografske lokacije. Pitanja upućena na javno savjetovanje jasno se navode u priopćenju o javnom savjetovanju.
 - (c) komentare i primjedbe moguće je dati samo u razdoblju od početka javnog savjetovanja do isteka roka.
- (4) Koncept sudjelovanja javnosti uključuje informacije o:
 - (a) dotičnim i upućenim dionicima;
 - (b) predviđenim mjerama, uključujući predložene lokacije i datume namjenskih sastanaka;
 - (c) vremenskom rasporedu;
 - (d) ljudskim resursima kojima su dodijeljeni određeni zadaci.
- (5) U kontekstu javnog savjetovanja koje se provodi prije podnošenja zahtjeva za prijavu, dotične strane najmanje:
 - (a) objavljuju informativni letak od najviše 15 stranica, u kojem se jasno i sažeto daje pregled namjene i preliminarni vremenski raspored projekta, nacionalni plan razvoja mreže, razmatrane alternativne trase, očekivani učinci, uključujući prekogranične učinke i moguće mjere za ublažavanje, koji se objavljuje prije početka savjetovanja; pored toga, u informativnom letku navode se pored toga internetske adrese platforme za preglednost iz članka 18. i priručnika o postupanju iz točke (1);
 - (b) obavješćuju o projektu sve dionike na koje isti utječe, putem internetske stranice navedene u članku 9. stavku 7. i drugim odgovarajućim sredstvima informiranja;

- (c) pismeno pozivaju relevantne dionike na koje projekt utječe na namjenske sastanke, na kojima se raspravlja o zabrinutostima.
 - (6) Na internetskoj stranici projekta objavljuje se najmanje sljedeće:
 - (a) informativni letak iz točke (5);
 - (b) netehnički i redovito ažurirani sažetak na najviše 50 stranica s opisom trenutnog statusa projekta i jasnim navođenjem, u slučaju ažuriranja, promjena u odnosu na prijašnje verzije;
 - (c) planovi projekta i javnog savjetovanja s jasno navedenim datumima i lokacijama javnih savjetovanja i rasprava te predložena problematika u vezi s tim raspravama;
 - (d) kontaktni podaci s ciljem dobivanja potpunih dokumenta za podnošenje zahtjeva;
 - (e) kontaktni podaci za prenošenje komentara i primjedbi tijekom javnih savjetovanja.
-